

**VAXHOLMS
STAD**

Riktlinjer för kamerabevakning i Vaxholms stad

Fastställd av kommunstyrelsen 2022-06-02 § 111

Innehåll

Inledning	3
Syfte och målsättning	3
Definitioner	3
Kamerabevakningslagen (2018:1200)	3
När krävs tillstånd för kamerabevakning?	4
Process och aktiviteter inför ett beslut om kamerabevakning.....	4
Finansiering	5
Tillståndsinnehavare	5
Aktiviteter efter beslut/ansökan om kamerabevakning.....	5
Kommunikation	6
Gallringsregler	6
Nödvändiga skyddsåtgärder	6
Tystnadsplikt och utlämnande av material från kamerabevakning.....	6
Offentlighets- och sekretesslagen	7
Utlämnande till en brottsbekämpande myndighet.....	7
Förteckning över kamerabevakning.....	7
Begäran om registerutdrag enligt dataskyddsförordningen.....	7
Uppföljning	8
Bilaga 1 – Bedömning/utredning, behov av kamerabevakning.....	9

Inledning

Antalet önskemål om kamerabevakning har ökat från kommunens olika verksamheter, kopplat till händelser och utveckling i samhället. Kamerabevakning ska alltid ses som ett komplement till andra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Vaxholms stads huvudfokus ska vara att arbeta med samverkan med olika myndigheter som tex polisen, kommunens förvaltningar, länsstyrelsen samt frivilliga krafter för att uppnå trygghetsskapande effekt inom kommunen. Vaxholms stad ska vara en kommun som värnar den personliga integriteten men ska också vara aktiv i det brottsbekämpande och brottsförebyggande arbetet. Dessa riktlinjer tydliggör regelverk och arbetsgång för behovsbedömning, eventuell ansökningsprocess och användande av övervakningskameror vid kommunens fastigheter, lokaler och platser. Möjligheten att bedriva kamerabevakning styrs i huvudsak av två lagar; Kamerabevakningslagen (2018:1200) och Dataskyddsförordningen (GDPR). Utöver dessa två styrande lagar finns även lagar som har viss påverkan på hanteringen av kamerabevakning, såsom Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Syfte och målsättning

Syftet med riktlinjerna är att tydliggöra Vaxholms stads förhållningsätt vad gäller användning av kamerabevakning samt beslutsgång och ansvarsfördelning. Riktlinjernas syfte är även att ge stöd och vägledning, till respektive förvaltning/verksamhet, för vad som ska tas i beaktning innan beslut tas att använda kamerabevakning som en del i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Riktlinjerna åskådliggör vad som gäller för att möjliggöra uppsättning och användande av bevakningskameror vid kommunens fastigheter, lokaler och platser. Riktlinjen ska säkerställa att hanteringen av kamerabevakningen blir så enhetlig som möjligt och att kommunen kan få en överblick över antalet kameror och kostnader. Vidare är syftet också att det tydligt ska framgå att hantering av bildmaterial sker utifrån gällande lagstiftning och beaktande av den personliga integriteten. Målet är att utifrån ett systematiskt och brottsförebyggande arbete, öka tryggheten och minska risken för brott.

Definitioner

Kamerabevakningslagen (2018:1200)

Lagens syfte

§ 2 "Syftet med denna lag är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och för att skydda fysiska personer mot otilbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning."

Kamerabevakning

§ 3 "Med kamerabevakning avses

1. att en tv-kamera, ett annat optisk-elektroniskt instrument eller en därmed jämförbar utrustning, utan att manövreras på platsen, används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning,
2. att en separat teknisk anordning för avlyssning eller upptagning av ljud används i samband med sådan användning av utrustning som avses i 1, eller

3. att en separat teknisk anordning används för att behandla bild- och ljudmaterial som tagits upp med sådan utrustning som avses i 1 eller 2.”

När krävs tillstånd för kamerabevakning?

Myndigheter eller andra aktörer som utför en uppgift av allmänt intresse behöver tillstånd om de vill kamerabevaka en plats dit allmänheten har tillträde. Tillståndsplikten gäller bara bevakning som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Personbevakning är bevakning där människor utan större svårighet kan identifieras.

Med tillträde menas att allmänheten har tillåtelse och möjlighet att befinna sig på platsen. Om kretsen personer som får vara på en plats är begränsad talar det för att det är en plats dit allmänheten inte har tillträde. Om platsen är fysiskt avgränsad, till exempel genom låsbara dörrar eller staket, talar även det för att det är en plats dit allmänheten inte har tillträde.

Även om platsen är stängd för allmänheten under den tiden som man vill bevaka, men öppen annan tid, är det en plats dit allmänheten har tillträde.

Exempel på platser dit allmänheten har tillträde är gator, torg, allmänna transportmedel, ankomst- och avgångshallar, myndighetslokaler samt väntrum och receptioner på skolor och sjukhus.

Exempel på platser dit allmänheten inte har tillträde är rena personalutrymmen, skolkorridorer och stängselförsedda områden där allmänheten inte får vistas.

I de fall tillstånd krävs för kamerabevakningen ska ansökan göras till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) i enlighet med myndighetens instruktioner.

Process och aktiviteter inför ett beslut om kamerabevakning

Nedanstående processbeskrivning visar stegvis de olika aktiviteter som ska göras fram till att ett beslut fattas om kamerabevakning. För att kunna bedöma behovet av kamerabevakning ska den konkreta brottsutsattheten beskrivas, såsom vad det är för typ av brott, var de riskerar inträffa, vilka aktiviteter som pågår på området, vilka som vistas där och när på dygnet de kan inträffa. Uppgifter i form av polisanmälningar, registreringar i kommunens incident- och skaderapporteringssystem, försäkringsärenden etc. ska i den mån uppgifterna går att få fram, användas som underlag.

Process:

1. Upplevt behov av kamerabevakning (Tex efter upprepad skadegörelse och/eller inbrott)
2. Bedömning av behov i förhållande till andra trygghetsskapande åtgärder/aktiviteter (Använd bedömningsblankett i bilaga 1 och förankra i lokal samverkan)
3. Riskbedömning/konsekvensbedömning (genomförs i samråd med säkerhetschef och dataskyddsombud). Avstämning görs även med fastighetsenheten och vid behov IT-enheten.

4. Bedömning ska göras om kamerabevakningen kräver ansökan om tillstånd hos Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) eller ej (se ovan).
5. Säkerställ och motivera rättslig grund för planerad kamerabevakning (samråd med säkerhetschef och dataskyddsombud).
6. Beslut om kamerabevakning görs av ansvarig nämnd/styrelse eller av nämnden utsedd tjänsteperson.

Vid bedömning av behov av kamerabevakning (steg 2) ska alltid alternativa förebyggande åtgärder övervägas. Som exempel på andra åtgärder för att förebygga brott kan nämnas:

- Översyn av förvaring och märkning av stöldbegärlig materiel, t.ex. inlåsning av särskilt värdefull utrustning, förstärkt skalskydd till vissa rum och utrymmen och DNA-märkning.
- Översyn av lås- och larmsystem samt tillträdesrutiner.
- Borttagande av träd, buskar, plank som skymmer sikten och förhindrar insyn.
- Komplettering av ytterligare eller bättre belysning.
- Ändring av användningen av lokaler i fastigheter som ger fler besökare och används en större del av dygnet.
- Borttagande av brännbart material såsom närliggande förråd, containers och papperskorgar.

Utöver ovanstående ska det innan beslut om kamerabevakning finnas en framtagen budget/kostnad för inköp, uppsättning och drift av kameror.

Finansiering

Kamerabevakningens samtliga kostnader såsom inköp, installation, anslutning till server, kamerabevakning, underhåll, drift, teknisk support och avveckling finansieras av den förvaltning/nämnd som begärt kamerabevakningen.

Tillståndsinnehavare

Tillståndsinnehavare är den nämnd som har erhållit tillstånd för kamerabevakning och därmed har laglig grund att bedriva kamerabevakning i enlighet med kamerabevakningslagen, Vaxholms stads riktlinjer för kamerabevakning samt tillhörande tillämpningsanvisningar. Tillståndsinnehavaren är personuppgiftsansvarig och äger därmed personuppgifterna samt det material som kamerabevakningen genererar. Motsvarande gäller även i de fall kamerabevakningen inte kräver tillstånd

Aktiviteter efter beslut/ansökan om kamerabevakning

Säkerhetschef, fastighetsenheten samt IT-enheten ska alltid meddelas när beslut om kamerabevakning fattats. Ansvarig nämnd/förvaltning tillser att nödvändiga åtgärder genomförs så som:

- uppsättning av kameror
 - installation av server samt eventuell utbildning av personal för hantering av bildmaterialet
- Säkerhetschefen ska vara delaktig för att ta fram rutiner för hur och när bildmaterial ska lämnas ut samt även ha huvudansvaret för bedömningarna kring vem som ska få tillgång till bilderna.

I de fall produkter och/eller tjänster behöver upphandlas i samband med kamerabevakning ska samråd alltid ske med upphandlingsenheten.

Kommunikation

Det ska finnas särskilda kommunikationsåtgärder, avseende de platser där kamerabevakning sker. Tydliga kamerabevakningsskyltar ska finnas i direkt anslutning till de platser där kamerabevakning sker.

På Vaxholms stads webbplats ska det finnas information om:

- Kontaktuppgifter till kommunens dataskyddsombud.
- Ändamål med kamerabevakningen.
- Rättslig grund, d.v.s. vilken lag, regel eller avtal som kommunen stödjer sig på för att få bedriva kamerabevakning.
- Hur länge kommunen kommer att lagra uppgifterna.
- Vilka rättigheter de registrerade har, till exempel att begära att uppgifter om sig själv.
- Att de registrerade kan anmäla till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) om de tycker att kommunen bryter mot lagar, regler eller avtal.

Gallringsregler

En central regel i dataskyddsförordningen är att man inte får spara personuppgifter längre än vad som är nödvändigt. Hur länge det är nödvändigt att spara personuppgifterna beror på vad kommunen behöver personuppgifterna till, d.v.s. vilket som är det identifierade syftet med behandlingen. Det är även viktigt att kommunen bara bevakar den yta som måste filmas med hänsyn till ändamålet. Utifrån denna riktlinje får inspelat material endast sparas i enlighet med bevakningens syfte/ändamål och som längst 7 dygn från inomhuskameror och 72 timmar från utomhuskameror.

Nödvändiga skyddsåtgärder

Bild och ljud som tas upp i samband med kamerabevakning betraktas som personuppgifter och ska skyddas med lämpliga säkerhetsåtgärder. Inspelat material är att anse som känsligt material till vilket endast ett fåtal personer har tillgång till genom att:

- Det förvaras i låsta/inbrottslarmade utrymmen
- Inpasserings/tillträdeskontroll sker till de utrymmen där utrustning förvaras
- Materialet ej lagras på andra ställen än de system som är avsedda för kamerabevakning
- Materialet ej överförs till tredje land.

Det är endast ansvarig chef för den verksamhet där kamerabevakning sker, säkerhetschef, administrativ chef (klk), kommunens dataskyddsombud samt nödvändig underhållspersonal som får ha direkt tillgång till inspelat material. Motsvarande gäller för granskning av inspelat material. Det ska genom loggar kunna påvisas vem som granskat materialet och när, så att eventuellt missbruk kan följas upp. Granskning av bilder får lov att ske exempelvis om ett tillbud inträffat eller misstanke råder om att ett tillbud har skett.

Tystnadsplikt och utlämnande av material från kamerabevakning

Av integritetsskyddsskäl är det angeläget att spridningen av bild- och ljudmaterial om en enskilds personliga förhållanden som har inhämtats genom kamerabevakning begränsas. Ju fler som får tillgång till sådant material, desto större är risken för att materialet används för ändamål som inte

är berättigade. Regleringen av möjligheterna att lämna ut material från kamerabevakning ger således uttryck för en avvägning mellan, å ena sidan, intresset av att material från kamerabevakning kommer till användning för de avsedda ändamålen och, å andra sidan, intresset av att begränsa spridningen av materialet. Sekretessen hindrar normalt inte att enskilda kan få tillgång till material från kamerabevakning som avser dem själva i det allmännas verksamhet. Om materialet omfattar även andra personer, kan den enskilde få tillgång till materialet förutsatt att ett utlämnande inte är till men för någon sådan person eller dennes närstående.

Offentlighets- och sekretesslagen

Bild- och ljudmaterial från kamerabevakning omfattas av en tystnadsplikt enligt kamerabevakningslagen och ska skyddas mot obehörig åtkomst eller obehörigt utnyttjande. Kommunen ska som myndighet istället för kamerabevakningslagen tillämpa offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. När det gäller material från kamerabevakning är det bestämmelsen i 32 kap. 3 och 3a §§ OSL som blir aktuella.

Utlämnande till en brottsbekämpande myndighet

Material från kamerabevakning får lämnas ut till en brottsbekämpande myndighet som har ett behov av materialet för att utreda ett begånget brott. Ett utlämnande kan enligt denna bestämmelse ske om den mottagande myndigheten har ett behov av uppgifterna för att utreda ett begånget brott med fängelse i straffskalan (jfr OSL 10 kap. 24 §). Material från kamerabevakning kan också utgöra ett viktigt underlag för åtgärder för planering och vidtagande av skyddsåtgärder vid allvarliga hot mot person eller egendom i syfte att förebygga eller förhindra att ett uttalat hot omsätts i handling. Även när det gäller uppgifter som ska lämnas ut för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet krävs det dock att det finns ett konkret behov av uppgifterna. Utlämnande ska ske med ett från förpackning oanvänt USB.

Förteckning över kamerabevakning

Säkerhetschefen ansvarar för att det finns en aktuell förteckning över kommunens samlade kamerabevakning. Förteckningarna kan innehålla detaljerad information om kommunens säkerhetsarbete och vilka åtgärder som vidtagits. Denna information kan öka verksamheternas sårbarhet. I förteckningarna ska därför endast sådan information som är nödvändig finnas med. När det gäller förteckningar ska det bedömas om sekretess för dessa uppgifter föreligger utifrån 18 kap. 8 § OSL. I denna bestämmelse fastställs att sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser. Men om uppgifterna inte kan lämnas ut på grund av säkerhetsskäl kan en sådan uppgift falla under bestämmelsen och hemlighållas. En bedömning måste göras i varje enskilt fall.

Begäran om registerutdrag enligt dataskyddsförordningen

Förutom den grundlagsstadgade rätten att begära att få ta del av material från kamerabevakning som en allmän handling har den person som kan identifieras vid kamerabevakning, även kallad den registrerade, rätt att av den personuppgiftsansvarige få bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas och i så fall få tillgång till personuppgifterna, förutsatt att begäran från den registrerade inte är uppenbart ogrundad eller orimlig. Ett

registerutdrag ska innehålla information om huruvida personuppgifter behandlas eller inte. Om personuppgifter behandlas ska det framgå vilka uppgifter om den sökande som behandlas i form av ett utdrag med alla de personuppgifter som rör personen som sökt registerutdrag. Bland annat ska det framgå varifrån dessa uppgifter kommer, vad som är ändamålet med behandlingen och till vilka mottagare eller kategorier av mottagare uppgifterna lämnas ut. Ett registerutdrag ska tillhandahållas kostnadsfritt. Om den som bevakats inte kan identifieras behöver kommunen inte lämna ut några bilder, om inte den som filmats kan lämna ytterligare information som möjliggör identifiering. Det skulle exempelvis vara möjligt om den som begär informationen kan berätta vid vilken tidpunkt som den blev filmad.

Uppföljning

Tillståndsinnehavare/Personuppgiftsansvarig (nämnd/förvaltning) ska i samråd med säkerhetschef regelbundet pröva behovet av kamerabevakning och i de fall tillstånd givits från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) även kontrollera att eventuella villkor och förutsättningar som anges i tillståndet efterlevs. Detta omfattar bland annat:

Tillståndet anger vilken placering som gäller för bevakningen. Om en kamera ska flyttas ska Integritetsskyddsmyndigheten kontaktas eftersom det kan innebära att ett nytt tillstånd krävs.

Vid eventuella förändringar av det bevakade området p.g.a. ändrad belysning, omflyttning av möbler, skärmar etc. kan detta påverka kamerabevakningen. En analys med hänsyn till kameraplacering, täckningsområde och ljussättning bör göras innan förändringar av lokalen och omflyttning utförs.

Tillse att bevakningen inte bedrivs i större omfattning än vad som behövs för att tillgodose ändamålen med bevakningen. Detta innebär både placering, riktning, tidsinställningar etc.

Bilaga 1 – Bedömning/utredning, behov av kamerabevakning

	JA	NEJ	Notering
Har verksamheten upplevt en otrygg situation kopplad till inbrott eller skadegörelse?			
Bedöms antalet inbrott eller mängden skadegörelse som omfattande och återkommande? (Ange tidsperiod?)			
Har verksamheten vidtagit andra åtgärder för att minska inbrottsrisken och skadegörelsen?			Ange vad:
Har verksamheten vidtagit andra åtgärder för att öka trygghetskänslan?			Ange vad:
Bedöms verksamheten kunna göra andra åtgärder än kamerabevakning?			
Bedöms kamerabevakning kunna bidra till minskad skadegörelse och/eller minskad risk för inbrott?			

Sammanfattande slutsats (väger intresset av att kamerabevaka tyngre än integritetsintresset?):